۱۷۵۱

سرشناسه: مخلصی، مداح حسین، ۱۳۵۸
عنوان قراردادی: شان نزول آیات قرآن برگرفته از تفسیر نمونه. اردو
عنوان و نام پدیدآور: شان نزول آیات قرآن (تفسیر نمونه مطابق) / لیکک ناصر مکارم شیرازی (دامت برکاته) سندیکار مداح حسین مخلصی (رند)
مشخصات نشر: قم، مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی صلی‌الله‌علیه‌وآله، ۱۴۰۰
مشخصات ظاهری: ۶۸۸ص
مرجع تولید: مجتمع آموزش عالی فقه
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۲۹-۸۹۰-۲
وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا
یادداشت: کتاب حاضر برگرفته از کتاب «تفسیر نمونه» تالیف مکارم‌شیرازی است.
یادداشت: کتابنامه به صورت زیرنویس
موضوع: قرآن -- شان نزول / Qur›an --Occasion for revelation
شناسه افزوده: مخلصی، مداح حسین، ۱۳۵۹، مترجم
شناسه افزوده: مکارم‌شیرازی، ناصر، ۱۳۰۵، تفسیر نمونه
شناسه افزوده: جامعة المصطفی صلی‌الله‌علیه‌وآله العالمیة. مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی صلی‌الله‌علیه‌وآله
شناسه افزوده: Almustafa International UniversityAlmustafa International Translation and Publication center
رده‌بندی کنگره: BP۷۰/۲
رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۱۵۲
شماره کتابشناسی ملی: ۸۶۸۳۰۴۰
این کتاب با کاغذ حمایتی منتشر شده است
BP۱٤۰۳

شان نزول آیات قرآن (تفسیر نمونہ مطابق)
لیکک: آیت اللہ العظمیٰ ناصر مکارم شیرازي دامت برکاتہ
سنديکار: مداح حسین مخلصي (رند)
چاپ اول: ۱٤۰۰ش / ۱٤٤۳ق
ناشر: انتر نیشنل المصطفیٰ صلی‌الله‌علیه‌وآله ترجمہ ونشرمرکز
● **چاپ:** چاپخانه دیجیتال المصطفی صلی‌الله‌علیه‌وآله ● **قیمت:** ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال ● **تعداد:** ۵۰۰

➤ Alley No. 18, Muallim Gharbi Street (Hujjatiyeh), Qom, Iran
Tel: +98 25 378 36 134 Tel-Fax: +98 25-37839305-9 (Ext 105)
➤ Boulevard Muhammad Ameen, Y-track Salariyah, Qom, Iran
Tel: +98 25-32133106

pub_almustafa http://buy-pub.miu.ac.ir miup@pub.miu.ac.ir

● **مدیر انتشارات:** مصطفی نوبخت
● **ناظر فنی:** سید محمدرضا جعفری
● **مدیر تولید:** جعفر قاسمی ابهری
● **ناظر گرافیک:** مسعود مهدوی
● **ناظر چاپ:** ایوب جمالی

شان نزول آيات قرآن

(تفسير نمونہ مطابق)

ليکک:
آيت اللہ العظمیٰ ناصر مکارم شيرازي دامت برکاتہ

سنڌيڪار:
مداح حسين مخلصي (رند)

Al-Mustafa International
Translation and Publication Center

ناشر پاران

عظيم اسلامي انقلاب جي ڪاميابي ۽ رابطن جي جهاني ٿيڻ کان پوءِ، انساني علوم جي ميدان ۾ نوان نوان سوال ۽ شڪ شبها مسلمان مفڪرن آڏو پيش ٿيڻ شروع ٿيا آهن، جيڪي هن زماني ۾ حڪومت لاءِ سنگين ذميواري جو سبب بڻجي رهيا آهن. اهو زمانو جيڪو ملڪن جي همہ گير سرپرستي ڪرڻ ۾ دين ۽ سنت جي پابندي ڪي تمام سخت بڻايو ڇڏي. ان ڪري اڄ ڪلهه جون تحقيقون جامع، منظم، ديني ميدان ۾ ڪارائتيون، دنيا جي معتبر معيارن ۽ خالص ۽ اونهي فڪرن تي مشتمل هجڻ گهرجن ۽ ديني ميدان ۾ تحقيق ڪندڙ حضرات جي فڪري ۽ تربيتي انحراف کان روڪٿام، هڪ اهم ڪم جي عنوان سان ۽ هن شجره طيبہ جي باني حضرات خاص طور تي عظيم اسلامي انقلاب جي باني امام خميني قدس سره ۽ رهبر معظم انقلاب مدظله جي خاص عنايت تحت هجي.

ثقافتي ۽ رابطاتي ميدانن ۾ مغرب جي ثقافتي تسلط جي پکڙجڻ ۽ انهن جي جهاني ٿيڻ جي اها تقاضا آهي تہ هن مسئلن ۾ دلچسپي رکندڙ حضرات ۽ شاگرد، بلند فڪرن ۽ قيمتي معيارن کان آگاهہ ٿين ۽ اهو ڪم اسپيشل سبجيڪٽن ڪي وجود ۾ آڻڻ، نون ۽ بي نياز ڪندڙ مواد ڪي تدوين ڪرڻ، تعليم ۽ شاگردن جي لاءِ آماده ٿيل تربيت جي دامن ڪي وسعت ڏيڻ سان ئي پڄاڻي تي پهچندو. اها مهم ڪڏهن بنيادي مسئلن ڪي چيڙڻ ۽ ڪڏهن اسپيشل مواد ڪي تدوين ڪرڻ سان سجاتي وڃي ٿي تہ ڪڏهن وري علمي بحثن ڪي آسان ۽ عام فهم زبان ۾ سهيڙڻ سان سامهون اچي ٿي.

تعليمي مرڪز رڳو منظم، قانوني ۽ جديد طرز مطابق تعليمي نظام جي سائي هيٺ ئي پروان چڙهي سگهن ٿا. سڪيا جي مواد ۽ تعليمي ۽ تحقيقاتي طريقہ ڪارن تي نظر ثاني ڪرڻ ۽ انهن ڪي جديد دور جي تقاضائن مطابق پيش ڪرڻ پڻ ان نظم ۽ نواڻ ۽ نتيجي طور تعليمي ۽ تحقيقي مرڪزن جي علمي ترقي جو سبب ٿئي ٿو.

“جامعہ المصطفیٰ صلى الله عليه وآله العالميہ” (المصطفیٰ صلى الله عليه وآله انٽر نيشنل يونيورسٽي) قم المقدس ان اهم ڪم جو حصو بڻجي، غير ايراني طالبعلمن جي تعليم ۽ تربيت جي عظيم ذميواري سنڀاليندي مناسب تعليمي مواد جي تاليف ڪي پنهنجو مقصد بڻايو آهي ۽ ديني علوم جي مختلف سبجيڪٽن ۾ درسي مواد ڪي لکڻ ۽ نشر ڪرڻ ان مهم جو نتيجو آهي.

انٽر نيشنل المصطفیٰ صلى الله عليه وآله
ترجمہ ونشر مرڪز

فهرست

ٻه اکر ____ ٢٧

باب پهريون: سورت بقره

سورت بقره ____ ٣١

سورت بقره، آيت ٢٦ ____ ٣١

هيءَ کهڙي قسم جي وحِي آهي جيڪا ڪوريئڙي ۽ مک جو مثال تي آڻي؟ ____ ٣١

سورت بقره، آيت ٤١ ____ ٣٢

توريت ۾ تحريف (تبديليون) هڪ مهماني عيوض ____ ٣٢

سورت بقره، آيت٧٧،٧٦ ____ ٣٣

پيغمبر اسلامﷺ جي خاصيتن کي ظاهر نه ڪيو؟ ____ ٣٤

سورت بقره، آيت٨٧، ٧٩ ____ ٣٤

پيغمبر اسلامﷺ لاءِ توريت ۾ ٻڌايل (صفتن ۽) خوشخبرين کي لڪائڻ ____ ٣٥

سورت بقره، آيت ٨٩_٩٠ ____ ٣٥

رسول اللهﷺ جي بعثت کان پهرين ۽ پوءِ يهودين جو ڪردار ____ ٣٦

سورت بقره، آيت ٩٧_٩٨ ____ ٣٨

ميڪائيل قبول آهي، پر جبرائيل نه! ____ ٣٩

سورت بقره، آيت ٩٩ ____ ٤٠

هٺ ڌرمي ۽ دشمني ____ ٤٠

سورت بقره، آيت ١٠٤ ____ ٤١

ڳالهه مان غلط فائدي وٺڻ تي ڌمڪي ____ ٤١

سورت بقره، آيت ١٠٨ ____ ٤٢

غير منطقي سؤال ۽ مطالبا ____ ٤٣

سورت بقره، آيت ١١٣ ____ ۴۴
يهودين ۽ نصاري جي درميان ڇڪتاڻ ____ ۴۴
سورت بقره، آيت ١١۴ ____ ۴۵
خدا جي عبادتگاهن ۾ رنڊڪ ____ ۴۵
سورت بقره، آيت ١١۵ ____ ۴٦
جيڏانهن منهن ڪرين تيڏانهن خدا ڪي پائيندي ____ ۴٦
سورت بقره، آيت ١٢٠_١٢١ ____ ۴٨
سرڪش قومون ____ ۴٨
سورت بقره، آيت ١٣٣ ____ ۵٠
حضرت يعقوب عليه السلام جي پنهنجي اولاد کي وصيت ____ ۵٠
سورت بقره، آيت ٣۵، ١٣٦، ١٣٧ ____ ۵١
نہ يهودي ۽ نہ نصراني، فقط آئين ابراهيمي ____ ۵١
سورت بقره، آيت ١۵۴ ____ ۵٢
شهيد زنده هوندا آهن ____ ۵٢
سورت بقره، آيت ١۵٨ ____ ۵٣
صفا ۽ مروه الله سائين جي نشانين منهجان آهن ____ ۵٣
سورت بقره، آيت ١۵٩ ____ ۵۵
حقيقت لڪائيندڙن جي سزا ____ ۵۵
سورت بقره، آيت ١٦٨، ١٦٩ ____ ۵٦
زمين ۾ الله جي نعمتن مان فائدو وٺڻ ____ ۵٦
سورت بقره، آيت١٧۵،١٧٦،١٧۴ ____ ۵٦
خدائي آيتن کي لڪائڻ ____ ۵٧
سورت بقره، آيت ١٧٧ ____ ۵٨
انسان جي قيمت جو معيار ____ ۵٩
سورت بقره، آيت ١٧٨، ١٧٩ ____ ۵٩
قصاص (خون جو عيوض خون) زندگي آهي ____ ٦٠
سورت بقره، آيت ١٨٦ ____ ٦١
ڇئو تہ خدا سيني جي قريب آهي ____ ٦١
سورت بقره، آيت ١٨٧ ____ ٦١
روزي جو رات تائين هجڻ ____ ٦٢
سورت بقره، آيت ١٨٩ ____ ٦٣
مهيني جي چنڊ جو ڇا فائدو آهي؟ ____ ٦۴

سورت بقره، آيت ١٩٠ ۽ ١٩١ ___ ٦٤
جنگ جو جائز ۽ منع هجڻ ___ ٦٥
سورت بقره، آيت ٢٠٠ ___ ٦٦
گذريل ڏاڏهين تي هڪٻئي مٿان فخر ڪرڻ بجاءِ الله کي ياد ڪرڻ ___ ٦٧
سورت بقره، آيت ٢٠٤، ٢٠٥، ٢٠٦ ___ ٦٨
ٻه روپي ماڻهن کي سڃاڻو ___ ٦٨
سورت بقره، آيت ٢٠٧ ___ ٦٩
«ليلة المبيت» وارو واقعو ___ ٧٠
سورت بقره آيت ٢١٢ ___ ٧١
مومنن تي چٿر ڪرڻ ___ ٧٢
سورت بقره، آيت ٢١٤ ___ ٧٢
جنت جي قيمت ___ ٧٣
سورت بقره، آيت ٢١٥ ___ ٧٣
پنهنجن تي خرچ ڪرڻ ___ ٧٤
سورت بقره، آيت نمبر ٢١٧، ٢١٨ ___ ٧٤
جن مهينن ۾ جنگ حرام ڪئي وئي آهي تن ۾ جنگ ڪرڻ ___ ٧٥
سورت بقره، آيت ٢١٩،٢٢٠ ___ ٧٧
شراب، جوا ۽ يتيمن جي باري ۾ سوال ___ ٧٨
سورت بقره، آيت ٢٢١ ___ ٧٩
مشرڪ عورتون نڪاح لائق ناهن ___ ٨٠
سورت بقره، آيت٢٢٢، ٢٢٣ ___ ٨١
ماهواري واري ڏينهن ۾ همبستري ڪرڻ ___ ٨١
سورت بقره، آيت ٢٢٤، ٢٢٥ ___ ٨٢
سچا ۽ ڪوڙا قسم ___ ٨٣
سورت بقره، آيت ٢٢٩ ___ ٨٣
ٽن مرتبن کان وڌيڪ طلاق نٿي ڏئي سگهي ___ ٨٤
سورت بقره، آيت٢٣٠ ___ ٨٥
ٽن طلاقن کان پوءِ پهرين گهر واري سان شادي جو حڪم ___ ٨٥
سورت بقره، آيت ٢٣٢ ___ ٨٦
پرڻجڻ کان نه روڪيو ___ ٨٦
سورت بقره، آيت ٢٣٨، ٢٣٩ ___ ٨٧
جماعت نماز ۾ شريڪ ٿيڻ ___ ٨٨

سورت بقره، آيت۲۴۳ ________ ۸۹
مردن کي زنده ڪرڻ ________ ۸۹
سورت بقره، آيت ۲۴۵ ________ ۹۰
نفعي وارو معاملو ________ ۹۰
سورت بقره، آيت۲۵٦ ________ ۹۲
دين ۾ ڪا زبردستي ڪانهي ________ ۹۲
سورت بقره، آيت ۲٦۷ ________ ۹۳
پاڪ مال خرچ ڪرڻ ________ ۹۳
سورت بقره، آيت ۲۷۲ ________ ۹۴
خير جي رستي تي خرچ ڪرڻ ________ ۹۵
سورت بقره، آيت۲۷۳ ________ ۹٦
مانَ وارن فقيرن کي الله جي واٽ ڏيڻ ________ ۹٦
سورت بقره، آيت ۲۷۴ ________ ۹۷
الله جي واٽ ۾ جڏهن خرچ ڪجي ته چڱو آهي ________ ۹۷
سورت بقره، آيت ۲۷۸, ۲۷۹, ۲۸۰ ۽ ۲۸۱ ________ ۹۸
وياج حرام آهي ________ ۹۹

باب ٻيو: سورت آل عمران

سورت آل عمران ________ ۱۰۳
سورت آل عمران آيت، ۱، ۲، ۳، ۴ ________ ۱۰۳
پيغمبر اسلامﷺ جي عيسائين جي موڪليل نمائندن سان ملاقات ________ ۱۰۴
سورت آل عمران آيت ۷ ________ ۱۰۷
اهل ڪتاب جي ٽالَ مٽولَ ________ ۱۰۷
سورت آل عمران آيت ۱۲ ________ ۱۰۹
ملهه پڇاڙي جي ________ ۱۰۹
سوره آل عمران آيت ۱۳ ________ ۱۱۰
حق ۽ باطل جي جنگ ________ ۱۱۰
سورت آل عمران آيت ۲۳ ________ ۱۱۱
توريت جي حڪم کي جاري ڪيو ________ ۱۱۱
سورت آل عمران آيت۲٦ ۽ ۲۷ ________ ۱۱۳
ايران ۽ روم تي ڪاميابي ________ ۱۱۴
سورت آل عمران آيت ۳۱ ۽ ۳۲ ________ ۱۱٦

فرمانبرداري، محبت جي دليل آهي. ____ ١١٦
سورت آل عمران، آيت ٥٩ ۽ ٦٠ ____ ١١٧
حضرت عيسىٰ ؑ جي پيدائش، حضرت آدم ؑ جي پيدائش وانگر آهي. ١١٧
سورت آل عمرآن، آيت ٦١ ____ ١١٨
آخري رستو مباهلو ____ ١١٨
سورت آل عمران، آيتون٦٥ کان ٦٨ تائين: ____ ١٢١
حضرت ابراهيم ۽ نہ يهودي هو نہ عيسائي، بلڪ توحيد پرست مسلمان هو١٢٢
سورت آل عمران آيت ٦٩ ____ ١٢٢
يهودين جي صحبت کان پري رهو! ____ ١٢٣
سورت آل عمران آيت٧٢ ____ ١٢٣
ايمان وارن کي رستي تان ٿيڙڻ جي ڪوشش ____ ١٢٣
سورت آل عمران آيت ٧٥ ____ ١٢٤
امانتدار، دوکي باز ۽ خيانتڪار ____ ١٢٥
سورت آل عمران، آيت ٧٧ ____ ١٢٦
مادي فائدن لاءِ قسم کڻڻ ____ ١٢٦
سورت آل عمران، آيت٧٨ ____ ١٢٧
اکرن جي اُچار ۾ هير ڦير ____ ١٢٨
سورت آل عمران، آيت ٧٩۽ ٨٠ ____ ١٢٨
بدنامي لاءِ سازش ____ ١٢٩
سورت آل عمران، آيت نمبر٨٦: ٨٧: ٨٨: ٨٩: ____ ١٣٠
توبہ جي قبوليت ____ ١٣١
سورت آل عمران، آيت نمبر٩٠: ٩١: ____ ١٣٢
ڪفر جي حالت ۾ موت ____ ١٣٢
سورت آل عمران، آيت نمبر٩٣ ____ ١٣٣
سورت آل عمران، آيات نمبر ٩٤، ٩٥، ٩٦ ۽ ٩٧ ____ ١٣٤
يهودين جا ٻيا اعتراض ____ ١٣٥
سورت آل عمران، آيات:٩٨،٩٩،١٠٠،١٠١ ____ ١٣٦
يهودين طرفان ٻاهہ ٻڙڪائڻ ____ ١٣٦
سورت آل عمران، آيت نمبر١٠٢ ۽ ١٠٣ ____ ١٣٨
اتحاد، اتحاد ____ ١٣٩
سورت آل عمران، آيت نمبر١١١ ۽ ١١٢ ____ ١٤٠
ڏيڇارڻ کان نہ ڏڇو ____ ١٤١

سورت آل عمران، آيت:١١٣،١١٤،١١٥ ______ ١٤٢
صالحين جو غيرصالحين سان ٽڪراءُ ______ ١٤٢
سورت آل عمران، آيت:١١٨، ١١٩، ١٢٠ ______ ١٤٣
پنهنجا راز يهودين کان ڳجها رکو ______ ١٤٤
سورت آل عمران، آيات نمبر١٤٣،١٤٢،١٤١،١٤٠،١٣٩ ______ ١٤٥
بي نظمي جا نقصان ______ ١٤٦
سورت آل عمران، آيت نمبر١٤٤۽ ١٤٥ ______ ١٤٧
محمّدﷺ پيغمبر اسلام آهن ۽ اسلام جي بنياد آهن. ______ ١٤٧
سورت آل عمران، آيت نمبر ١٦٩، ١٧٠۽ ١٧١ ______ ١٤٩
پوئرن کي بشارت ته شهيد زنده آهن ______ ١٥٠
سورت آل عمران، آيت نمبر ١٧٢، ١٧٣۽ ١٧٤ ______ ١٥١
دشمن جو پيڇو ڪرڻ ______ ١٥٢
سورت آل عمران، آيت نمبر ١٨١ ______ ١٥٤
الله فقير آهي ۽ اسان غني ______ ١٥٤
سورت آل عمران، آيت نمبر١٨٣۽ ١٨٤ ______ ١٥٥
پيغمبر اسلام جو سچو هجڻ توريت جي نگاهه ۾ ______ ١٥٦
سورت آل عمران، آيت نمبر ١٨٦ ______ ١٥٧
امتحان ۽ تهمت جو رابطو ______ ١٥٧
سورت آل عمران، آيت نمبر١٨٨۽ ١٨٩ ______ ١٥٨
بغير ڪم ڪرڻ جي تعريف جي اميد ______ ١٥٩
سورت آل عمران، آيت نمبر١٩٥ ______ ١٦٠
عورتن جو هجرت ۽ جنگ ۾ حصو ______ ١٦٠
سورت آل عمران، آيات نمبر: ١٩٦، ١٩٧ ۽ ١٩٨ ______ ١٦١
اقتصادي رڪاوٽون ۽ ان جون مشڪلون ______ ١٦٢
سورت آل عمران، آيت نمبر ١٩٩ ______ ١٦٢
پري کان نجاشي جي نماز جنازه ______ ١٦٣

باب ٽيون: سورت نساء

سورت نساء ______ ١٦٧
سورت نساء، آيت نمبر٢ ______ ١٦٧
يتيمن جي سرپرستي ______ ١٦٧
سورت نساء، آيت نمبر٣ ______ ١٦٨
يتيمن سان شادي ڪرڻ ______ ١٦٨

سورت نساء، آيت نمبر٧ ١٦٩
وارثن جي درميان وراثت جو حڪم ١٦٩
سورت نساء، آيت نمبر١١۽١٢ ١٧٠
ميراث جا ڀاڱا ١٧٢
سورت نساء، آيت نمبر١٩ ١٧٣
گهرواريءَ کان غلط رستي ميراث حاصل ڪرڻ ١٧٣
سورت نساء، آيت نمبر٢٠۽ ٢١ ١٧٤
حق مهر کي ادا ڪريو ١٧٥
سورت نساء، آيت نمبر٢٢ ١٧٥
پيءُ جي گهر واري سان نڪاح ڪرڻ منع آهي ١٧٦
سورت نساء، آيت نمبر ٣٢ ١٧٦
مردن ۽ عورتن مان هر ڪنهن جو حصو پنهنجو آهي. ١٧٧
سورت نساء، آيت نمبر٤٨ ١٧٨
الله مشرڪن کي نہ بخشيندو ١٧٨
سورت نساء، آيت نمبر٤٩۽٥٠ ١٨٠
خالي پُڪار ١٨٠
سورت نساء، آيت نمبر٥١۽٥٢ ١٨١
ڪيستائين بچڙائي؟! ١٨١
سورت نساء، آيت نمبر٥٨ ١٨٣
امانتون سندن مالڪن جي حوالي ڪريو ١٨٣
سورت نساء، آيت نمبر٦٠ ١٨٤
باطل کان فيصلو ڪرائڻ منع آهي. ١٨٥
سورت نساء، آيت نمبر٦٥ ١٨٦
حقيقي ايمان جو معيار ١٨٦
سورت نساء، آيت نمبر٦٩ ۽ ٧٠ ١٨٧
حقيقي مؤمنن کي بشارت ١٨٧
سورت نساء، آيت نمبر٧٧ ١٨٨
حڪم جي وقت جهاد ڪريو ١٨٩
سورت نساء، آيت نمبر٨٤ ١٩٠
جهاد ۽ مؤمنن کي شوق ڏيارڻ ١٩٠
سورت نساء، آيت نمبر٨٨ ١٩١
سادي سوچ ۽ گهٽ سمجهڻ ١٩١

سورت نساء، آيت نمبر٩٠ ١٩٢
اصلاح جي پيشڪش کي قبوليو ١٩٣
سورت نساء، آيت نمبر٩١ ١٩٥
سخت عمل ١٩٥
سورت نساء، آيت نمبر٩٢ ١٩٦
ڀل ۾ قتل ڪرڻ جو حڪم ١٩٧
سورت نساء، آيت نمبر٩٣ ١٩٧
عمدي (ڄاڻي واڻي) قتل جي سزا ١٩٨
سورت نساء، آيت نمبر٩٤ ١٩٨
مسلمان هجڻ لاءِ اسلام جو اقرار ئي ڪافي آهي ١٩٩
سورت نساء، آيت نمبر٩٧ ٢٠٠
ڪافرن جي سرزمين منجهان هجرت ٢٠١
سورت نساء، آيت نمبر١٠٢ ۽ ١٠٣ ٢٠١
خوف جي نماز ٢٠٣
سورت نساء، آيت نمبر١٠٤ ٢٠٤
هر اسلحي جي مقابلي ۾ ان جهڙو اسلحو هجڻ گهرجي ٢٠٤
سورت نساء، آيت نمبر ١٠٥ ۽ ١٠٦ ٢٠٧
هڪ مسلمان تي چوري جو الزام ٢٠٧
سورت نساء، آيت نمبر١١٣ ٢٠٩
نوڙت هرگز ٢١٠
سورت نساء، آيت نمبر ١١٥ ٢١٠
مؤمنن کان سواءِ ٻيو رستو جهنمي آهي ٢١١
سورت نساء، آيت نمبر ١٢٣ ۽ ١٢٤ ٢١١
هر انسان جي قيمت ان جي اعمال سان آهي ٢١٢
سورت نساء، آيت نمبر١٢٨ ٢١٣
گهريلو اختلاف جو خاتمو ٢١٣
سورت نساء، آيت نمبر١٣٦ ٢١٤
مڙني نبين تي ايمان لازمي آهي ٢١٥
سورت نساء، آيت نمبر١٤٠ ٢١٥
منافقن جي گڏجاڻين ۾ شرڪت ڪرڻ منع آهي ٢١٦
سورت نساء، آيت نمبر ١٥٣ ۽ ١٥٤ ٢١٦
يهودين جا بهانا ٢١٧

سورت نساء، آيت نمبر١٧٢ ____ ٢١٧
حضرت مسيح (عيسىٰ) الله جو ٻانهو آهي ____ ٢١٨
سورت نساء، آيت نمبر١٧٦ ____ ٢١٨
ڀائرن ۽ ڀينرن جو ميراث ____ ٢١٩

باب چوٿون: سورت مائده

سورت مائده ____ ٢٢٣
سورت مائده، آيت نمبر٤ ____ ٢٢٣
ڪتي ۽ شڪاري باز سان شڪار ڪرڻ جو حڪم ____ ٢٢٣
سورت مائده، آيت نمبر٣٣ ____ ٢٢٤
زمين تي فساد ڪندڙ جي سزا ____ ٢٢٥
سورت مائده، آيت نمبر٤١ ۽ ٤٢ ____ ٢٢٦
محصنہ زنا جو حڪم توريت مطابق ____ ٢٢٧
سورت مائده، آيات نمبر٤٩ ۽ ٥٠ ____ ٢٣٠
بغير عدالت جي فيصلو ڪرڻ منع آهي ____ ٢٣٠
سورت مائده، آيت نمبر٥١ ۽ ٥٢ ____ ٢٣١
يهودين سان اتحاد ڪرڻ منع آهي ____ ٢٣٢
سورت مائده، آيت نمبر٥٥ ۽ ٥٦ ____ ٢٣٣
ولايت واري آيت ____ ٢٣٣
سورت مائده، آيت نمبر٥٧ ۽ ٥٨ ____ ٢٣٥
دوست جي انتخاب ۾ هوشيار رهڻ ____ ٢٣٦
سورت مائده، آيت نمبر٥٩ ۽ ٦٠ ____ ٢٣٧
سيني پيغمبرن تي ايمان ____ ٢٣٨
سورت مائده، آيت نمبر٦٧ ____ ٢٣٨
تبليغ واري آيت ____ ٢٣٩
سورت مائده، آيت نمبر٦٨ ____ ٢٥١
توريت، انجيل ۽ قرآن تي عمل ڪرڻ ____ ٢٥١
سورت مائده، آيت نمبر٨٢،٨٣،٨٤، ٨٥ ۽ ٨٦ ____ ٢٥٢
اسلام ۾ پهرئين هجرت ۽ ان جا ثمرا ____ ٢٥٣
سورت مائده، آيتون نمبر٨٧، ٨٨ ۽ ٨٩ ____ ٢٥٩
پاڻ سڳورنﷺ جي سنت ۽ ان جي پيروي ____ ٢٦٠
سورت مائده، آيت نمبر ٩٠ ۽ ٩١ ____ ٢٦٢
شراب ۽ جوا جو يقيني حرام هجڻ ____ ٢٦٣

سورت مائده، آيت نمبر٩٣ ____ ٢٦۴
جيڪو ڪجھ گذري ويو سو گذري ويو ____ ٢٦۵
سورت مائده، آيت نمبر ٩۴، ٩۵ ۽ ٩٦ ____ ٢٦۵
حج جي سفر ۾ شڪار جو حڪم ____ ٢٦٦
سورت مائده، آيت نمبر ١٠١ ۽ ١٠٢ ____ ٢٦٧
بيهوده سوالن کان پرهيز ڪريو ____ ٢٦٧
سورت مائده، آيتون نمبر ١٠٦، ١٠٧ ۽ ١٠٨ ____ ٢٦٩
موت محل گواھ ناھڻ ____ ٢٧٠

باب پنجون: سورت انعام، سورت اعراف، سورت انفال

سورت انعام ____ ٢٧۵
سورت انعام، آيت نمبر ١۴، ١۵۽ ١٦ ____ ٢٧۵
آئون پهريون شخص آهيان جنهن کي مسلماني جو حڪم ڏنو ويو آهي. _ ٢٧٦
سورت انعام، آيت نمبر ۵٢ ۽ ۵٣ ____ ٢٧٧
غمگين ۽ فقير، اسلام جا سچا مددگار ____ ٢٧٧
سورت انعام، آيت نمبر ٦٨ ۽ ٦٩ ____ ٢٨٠
هدايت ۽ نصيحت، ورنہ پاسو ____ ٢٨٠
سورت انعام، آيت نمبر٩١ ____ ٢٨١
قرآن جي نازل ٿيڻ جو انڪار ____ ٢٨٢
سورت انعام، آيت نمبر٩٣ ____ ٢٨٢
ڪوڙا دعويدار ____ ٢٨٣
سورت انعام، آيت نمبر٩۴ ____ ٢٨۴
بت ڪنهن جي بہ شفاعت نہ ڪندا ____ ٢٨۴
سورت انعام، آيت نمبر١٠٩ ۽ ١١٠ ____ ٢٨۵
معجزي جي پيشڪش ____ ٢٨۵
سورت انعام، آيت نمبر١٢٢ ۽ ١٢٣ ____ ٢٨٧
اسلام جي طاقتور سپہ سالار، حضرت حمزه جو ايمان ____ ٢٨٧
سورت انعام، آيت نمبر١٢۴ ____ ٢٨٨
پيغمبر اسلام ﷺ جو ماڻهن منجهان چونڊجڻ ____ ٢٨٩

سورت اعراف ____ ٢٩١
سورت اعراف آيت ١٨۴ ____ ٢٩١
توهان جو ساٿي چريو نہ آهي ____ ٢٩١

سورت اعراف آيت ١٨٧ ___ ٢٩٢
قيامت جي اچڻ جو وقت ___ ٢٩٢
سورت اعراف آيت ١٨٨ ___ ٢٩٣
آئون خوشخبري ڏيندڙ آهيان ___ ٢٩٤
سورت انفال ___ ٢٩٥
سورت انفال آيت١ ___ ٢٩٥
غنيمت ۽ خدا جي راھ ۾ مال خرچ ڪرڻ جو حڪم ___ ٢٩٥
سورت انفال آيت٢٧ ۽ ٢٨ ___ ٢٩٦
ابولبابہ جي توبہ ___ ٢٩٧
سورت انفال آيت ٣٠ ___ ٢٩٩
پيغمبر اڪرمﷺ کي قتل ڪرڻ جي سازش ۽ هجرت جي باري ۾ ___ ٢٩٩
سورت انفال آيت ٣٦ ___ ٣٠٣
بدر جي لڙائي لاءِ مڪي جي ماڻهن جي مالي مدد ___ ٣٠٣

باب ڇهون: سورت توبہ

سورت توبہ ___ ٣٠٧
سورت توبہ آيت ١٩، ٢٠، ٢١ ۽ ٢٢ ___ ٣٠٧
فخر پريو ايمان ___ ٣٠٨
سورت توبہ آيت ٣٨ ۽ ٣٩ ___ ٣١٠
جهاد جي طرف نڪرڻ ___ ٣١٠
سورت توبہ آيت ٤٩ ___ ٣١١
جهاد ۾ شرڪت نہ ڪرڻ لاءِ بهانا ڳولهڻ ___ ٣١٢
سورت توبہ آيت ٥٨ ۽ ٥٩ ___ ٣١٣
سرسخت دشمن ___ ٣١٣
سورت توبہ آيت٦١ ___ ٣١٤
هي عيب نہ آهي بلڪ حُسن آهي ___ ٣١٤
سورت توبہ آيت ٦٢ ۽ ٦٣ ___ ٣١٥
الله سان دشمني جي سزا باھ آهي ___ ٣١٦
سورت توبہ آيت ٦٤، ٦٥ ۽ ٦٦ ___ ٣١٧
پاڻ سڳورنﷺ کي قتل ڪرڻ جي سازش ___ ٣١٧
سورت توبہ آيت٧٤ ___ ٣١٩
انڪار ۽ ڪوڙو قرار ڏيڻ ___ ٣٢٠

سورت توبہ آيت ٧٥، ٧٦، ٧٧ ۽ ٧٨ ___ ٣٢٢
ثعلبہ ۽ سندس ثروتمندي ___ ٣٢٢
سورت توبہ آيت ٧٩ ۽ ٨٠ ___ ٣٢٤
جهاد لاءِ مالي مدد ڪرڻ الله وٽ پسنديده عمل ___ ٣٢٥
سورت توبہ آيتون ٩١، ٩٢ ۽٩٣ ___ ٣٢٦
جيڪي جهاد ۾ شرڪت نہ ٿا ڪري سگهن ___ ٣٢٧
سورت توبہ آيت ٩٤، ٩٥ ۽ ٩٦ ___ ٣٢٨
ڪو بہ عذر قبول نہ آهي ___ ٣٢٩
سورت توبہ آيت ١٠٢ ___ ٣٢٩
ابو لبابہ جي وري توبہ ___ ٣٣٠
سورت توبہ آيت ١٠٦ ___ ٣٣١
جهاد ۾ شرڪت نہ ڪرڻ تي پڇتاءُ ___ ٣٣٢
سورت توبہ آيت ١٠٧، ١٠٨، ١٠٩ ۽١١٠ ___ ٣٣٢
مسجد ضرار جو واقعو ___ ٣٣٣
سورت توبہ آيت ١١٣ ۽ ١١٤ ___ ٣٣٧
مشرڪن جي لاءِ مغفرت گهرڻ ممنوع آهي ___ ٣٣٨
سورت توبہ آيت ١١٥ ___ ٣٣٨
تڪليف (وظيفي، ذميواري) پهچائڻ کان پهريان ڪا بہ سزا نہ آهي. ___ ٣٣٩
سورت توبہ آيت ١١٧ ۽ ١١٨ ___ ٣٣٩
هڪ وڏو سبق ___ ٣٤٠
سورت توبہ آيت ١٢٢ ___ ٣٤٤
ديني تعليمات جو واجب هجڻ ___ ٣٤٤

باب ستون: سورت يونس، سورت هود، سورت رعد، سورت نحل، سورت اسراء، سورت ڪهف

سورت يونس ___ ٣٤٩
سورت يونس آيتون ١٥، ١٦ ۽ ١٧ ___ ٣٤٩
قرآن بابت هڪ ٻيو مطالبو ___ ٣٥٠
سورت هود ___ ٣٥١
سورت هود آيت ٥ ___ ٣٥١
ظاهري مناس ۽ اندروني خباثت ___ ٣٥١
سورت هود آيتون ١٢، ١٣ ۽ ١٤ ___ ٣٥٢
حضرت علي عليه السلام سان پائيپي جي درخواست ___ ٣٥٣

سورت رعد ___ ٣٥٥
سورت رعد آيت ٣٠ ۽ ٣١ ___ ٣٥٥
ساڳ منجهان معجزن جي درخواست ___ ٣٥٦
سورت نحل ___ ٣٥٩
سورت نحل آيت٢٤ ___ ٣٥٩
گمراهه ڪندڙ تبليغون ___ ٣٥٩
سورت نحل آيت٢٤ ___ ٣٦٠
قيامت يقيني آهي ___ ٣٦٠
سورت نحل آيت٤١ ۽ ٤٢ ___ ٣٦١
فائديمند واپار ___ ٣٦١
سورت نحل آيت ٩١ ___ ٣٦٢
بيعت ٽوڙڻ کان خبردار ___ ٣٦٣
سورت نحل آيتون ٩٥، ٩٦، ٩٧ ___ ٣٦٣
دنياوي ملڪيت فاني آهي ___ ٣٦٤
سورت نحل آيت ١٠١ ___ ٣٦٥
وظيفن (حڪمن) جو تبديل ٿيڻ ___ ٣٦٥
سورت نحل آيت ١٠٦ ___ ٣٦٦
تقيّو ___ ٣٦٦
سورت اسراء ___ ٣٦٩
سورت اسراء آيتون ٤٥، ٤٦، ٤٧ ۽ ٤٨ ___ ٣٦٩
قرآن جي قرآئت وقت آزار ۽ مزاحمت ايجاد ڪرڻ ___ ٣٧٠
سورت اسراء آيتون٧٣، ٧٤ ۽ ٧٥ ___ ٣٧١
ھترادو شان نزول ___ ٣٧٢
سورت اسراء آيت٧٦ ۽ ٧٧ ___ ٣٧٤
پيغمبر اڪرم ﷺ جي باري ۾ مشرڪن جو ارادو ___ ٣٧٥
سورت اسراء آيتون٩٠، ٩١، ٩٢ ۽ ٩٣ ___ ٣٧٦
سرڪشي سان معجزن جي درخواست ___ ٣٧٦
سورت اسراء آيت ١١٠ ___ ٣٨٠
الله سائين جا اسماء حسنیٰ ___ ٣٨٠
سورت ڪهف ___ ٣٨١
سورت ڪهف آيتون، ٩، ١٠، ١١ ۽ ١٢ ___ ٣٨١
پاڻ سڳورن ﷺ جي باري ۾ تحقيق ___ ٣٨٢

سورت ڪهف آيت ٢٨ ______ ۳۸۳
پاڪيزه دل وارن سان رهه، متڪبرن کي ڇڏ ______ ۳۸۴
سورت ڪهف آيت، ٦٠، ٦١، ٦٢، ٦٣ ۽ ٦۴ ______ ۳۸۵
حضرت موسیٰ عليه السلام ۽ حضرت خضر عليه السلام ______ ۳۸٦
سورت ڪهف آيت ۱۰۹ ______ ۳۸۷
ختم نه ٿيندڙ الله پاڪ جو علم ______ ۳۸۸

باب اٺون: سورت مريم، سورت طه، سورت حج، سورت نور

سورت مريم ______ ۳۹۳
سورت مريم، آيت٦۴ ۽ ٦۵ ______ ۳۹۳
مان حڪم جو محتاج آهيان ______ ۳۹۳
سورت مريم آيت ٦٦، ٦٧ ۽ ٦٨ ______ ۳۹۴
مرڻ ڪانپوءِ واري زندگي ______ ۳۹۵
سورت مريم آيت٩٦ ______ ۳۹۵
مومنن جي دلين ۾ علي عليه السلام جي محبت ______ ۳۹۵
سورت طه ______ ۳۹۹
سورت طه آيت۱، ۲، ۳ ______ ۳۹۹
ايتريون تڪليفون پنهنجي پاڻ کي نه ڏي ______ ۳۹۹
سورت حج ______ ۴۰۱
سورت حج، آيت ۱۱ ______ ۴۰۱
فائدو حاصل ڪندڙن جي نافرماني ______ ۴۰۱
سورت حج آيت۱۵ ______ ۴۰۲
الله جي نصرت حتمي آهي ______ ۴۰۳
سورت حج، آيت۱۹ ______ ۴۰۳
جنگ بدر جا مجاهد ______ ۴۰۴
سورت حج آيت٦٠ ______ ۴۰۴
دفاع هر حالت ۾ ۽ هر وقت ______ ۴۰۵
سورت حج آيت ۷۵ ۽ ۷٦ ______ ۴۰۵
رسول جو انتخاب الله جي مرضي سان آهي ______ ۴۰٦
سورت نور ______ ۴۰۷
سورت نور آيت۳ ______ ۴۰۷
فاحشه عورتن سان مؤمن مردن جو نڪاح حرام آهي ______ ۴۰۷

سورت نور آيت ٦، ٧، ٨، ٩ ۽ ١٠ ___ ٤٠٨
لعان ڇا آهي ۽ ڪهڙين جڳهن تي؟ ___ ٤٠٩
سورت نور آيت١١، ١٢، ١٣، ١٤، ١٥۽ ١٦ ___ ٤١١
ناموس تي تهمت ۽ مومنن جون ذميواريون ___ ٤١٣
سورت نور آيت٢٢ ___ ٤٢٠
مالي مدد ڪان نہ ڪيٻايو ___ ٤٢١
سورت نور آيت٣٠۽٣١ ___ ٤٢٢
نامحرم ڏانهن نهارڻ ممنوع ___ ٤٢٣
سورت نور آيت٣٣ ___ ٤٢٤
پاڪدامني بغير مڙس جي ___ ٤٢٤
سورت نور آيت، ٤٦، ٤٧، ٤٨، ٤٩ ۽ ٥٠ ___ ٤٢٥
فيصلو ڪندڙ رسول خداﷺ آهي! ___ ٤٢٦
سورت نور آيت ٥٥ ___ ٤٢٧
صدر اسلام ۾ مسلمانن جون مشڪلاتون ___ ٤٢٨
سورت نور آيت ٦٢، ٦٣ ۽ ٦٤ ___ ٤٢٨
حنظلہ کي ملائڪن جو غسل ڏيڻ ___ ٤٢٩

باب نائون: سورت فرقان، سورت قصص، سورت عنڪبوت، سورت روم، سورت لقمان، سورت احزاب

سورت فرقان ___ ٤٣٣
سورت فرقان آيت٧، ٨، ٩ ۽ ١٠ ___ ٤٣٣
نبي اڪرمﷺ ماڻهن جي جنس مان آهن ___ ٤٣٤
سورت فرقان آيت٢٠ ___ ٤٣٥
تنهنجي راهہ ۾ رويو پهرين نبيبن وارو ئي آهي ___ ٤٣٥
سورت فرقان آيت ٢٧، ٢٨ ۽ ٢٩ ___ ٤٣٦
دوستي ڪرڻ مهل هوشياري ڪريو! ___ ٤٣٦
سورت فرقان آيت٥٤ ___ ٤٣٨
عليؑ پيغمبر اسلامﷺجو داماد ___ ٤٣٨
سورت قصص ___ ٤٣٩
سورت قصص آيتون ٥١، ٥٢، ٥٣، ٥٤۽ ٥٥ ___ ٤٣٩
اهل ڪتاب جا عالم اسلام قبول ڪندا ___ ٤٤٠
سورت قصص آيت٨٥ ___ ٤٤٢
وطن سان محبت ۽ پيار ___ ٤٤٢

سورت عنڪبوت ___ ۴۴۵
سورت عنڪبوت، آيت ۱، ۲ ۽ ۳ ___ ۴۴۵
آزمايش حتمي ۽ سيني لاءِ آهي ___ ۴۴۵
سورت عنڪبوت آيت ۸ ۽ ۹ ___ ۴۴۷
والدين تي احسان ___ ۴۴۸
سورت عنڪبوت آيت ۵٦ ___ ۴۴۸
هجرت، هڪ مجيل وظيفو ___ ۴۴۹
سورت عنڪبوت آيت ٦۷ ___ ۴۴۹
هدايت جي راهه ۾ وحشت نه ڪرڻ گهرجي ___ ۴۵۰
سورت روم ___ ۴۵۱
سورت روم آيتون ۱،۲،۳،۴ ۽ ۵ ___ ۴۵۱
اڳڪٽي، نبي ڪريمﷺ جو هڪ ٻيو معجزو ___ ۴۵۲
سورت لقمان ___ ۴۵۵
سورت لقمان آيت ٦ ___ ۴۵۵
غنا ۽ موسيقي ممنوع ___ ۴۵۵
سورت احزاب ___ ۴۵۷
سورت احزاب آيات ۱، ۲ ۽ ۳ ___ ۴۵۷
ڪافرن ۽ منافقن جي اطاعت نه ڪريو ___ ۴۵۷
سورت احزاب آيت۴ ___ ۴۵۸
انسان جي اندر هڪ دل آهي ___ ۴۵۹
سورت احزاب آيتون ۲۸، ۲۹، ۳۰ ۽ ۳۱ ___ ۴٦۰
نبي جي گهر وارين جون فرمائشون ۽ انهن جو جواب ___ ۴٦۱
سورت احزاب آيت۳۳ ___ ۴٦۲
آيت تطهير ڪنهن جي لاءِ آهي؟ ___ ۴٦۲
سورت احزاب آيت ۳۵ ___ ۴٦۹
خدا جي نزديڪ مرد ۽ عورت جي منزلت ۽ مقام ___ ۴٦۹
سورت احزاب آيتون ۳٦، ۳۷ ۽ ۳۸ ___ ۴۷۰
مؤمنن ڪي خدا ۽ رسول جي فرمان آڏو انتخاب جو حق ناهي ___ ۴۷۱
سورت احزاب آيت ۵۱ ___ ۴۷۳
پيغمبر اسلامﷺجي زالن جا بهانا ۽ فرمان الهي ___ ۴۷۳
سورت احزاب آيت ۵۳ ۽ ۵۴ ___ ۴۷۴
مؤمنن ۽ زندگي جا آداب ___ ۴۷۵

سورت احزاب آيت ٥٥ ____ ٤٧٧
محرم عورتن جي حوالي سان پردي جو خيال ____ ٤٧٨
سورت احزاب آيتون ٥٩، ٦٠ ۽ ٦١ ____ ٤٧٨
مومن عورتن جي پردي جو احترام ____ ٤٧٩

باب ڏهون: سورت فاطر، سورت يس، سورت ص، سورت زمر، سورت شوري، سورت زخرف، سورت جاثيہ، سورت احقاف، سورت فتح

سورت فاطر ____ ٤٨٣
سورت فاطر آيت ٤٢ ۽ ٤٣ ____ ٤٨٣
عمل کان خالي دعوي ڪرڻ ____ ٤٨٤
سورت يس ____ ٤٨٥
سورت يس آيت ٧٧، ٧٨ ۽ ٧٩ ____ ٤٨٥
جنهن توهان کي پهرين خلق ڪيو هو سو ئي ٻيهر زنده ڪندو ____ ٤٨٥
سورت ص ____ ٤٨٧
سورت ص آيت ١، ٢ ۽ ٣ ____ ٤٨٧
قريش جي ڪافرن کي حيرت انگيز جواب ____ ٤٨٧
سورت ص، آيت ٤،٥،٦ ۽٧ ____ ٤٨٩
جيڪڏهن سچ منهنجي ساڃي هٿ ۾ ڏين... ____ ٤٨٩
سورت زمر ____ ٤٩٣
سورت زمر آيتون ١٧،١٨،١٩ ۽ ٢٠ ____ ٤٩٣
جاهليت جي زماني جا موحّد ____ ٤٩٤
سورت زمر آيت ٢٣ ____ ٤٩٤
قرآن احسن الحديث آهي ____ ٤٩٥
سورت زمر آيت ٣٦ ۽ ٣٧ ____ ٤٩٥
بتن جي ڪاوڙ ۽ غضب تي خبردار ڪرڻ ____ ٤٩٦
سورت زمر آيت ٥٣ ____ ٤٩٧
خدا جي رحمت کان نا اميد ٿيڻ ممنوع ____ ٤٩٧
سورت شوري ____ ٥٠١
سورت شوري آيت ٢٣ ____ ٥٠١
پيغمبر ﷺ جي اهلبيت، سان مودّت ۽ محبت ____ ٥٠١
سورت شوري آيت ٢٧ ____ ٥٠٢
دولت ۽ نافرماني جو رابطو ____ ٥٠٣

سورت شوریٰ آيت ۵۱ ______ ۵۰۳
پيغمبرن جو الله تعالىٰ سان رابطي جو طريقو ______ ۵۰۴
سورت زخرف ______ ۵۰۵
سورت زخرف آيت ۵۷، ۵۸ ۽۵۹ ______ ۵۰۵
ابن زبعري جي اعتراض جو منهن ٽوڙ جواب ______ ۵۰۵
سورت جاثيہ ______ ۵۰۹
سورت جاثيہ آيت ۲۳ ______ ۵۰۹
هن جي خواهش، هن جو خدا ______ ۵۰۹
سورت احقاف ______ ۵۱۱
سورت احقاف آيت ۱۱ ______ ۵۱۱
تنگدست اسلام جا اصلي مددگار ______ ۵۱۱
سورت احقاف، آيت۳۱،۳۰،۲۹ ۽ ۳۲ ______ ۵۱۴
جنن جو اسلام ______ ۵۱۵
سورت فتح ______ ۵۱۹
سورت فتح آيت: ۱ ______ ۵۱۹
صلح حديبيہ جو قصو ______ ۵۱۹
باب يارهون: سورت حجرات، سورت طور، سورت نجم، سورت حديد، سورت مجادلہ
سورت حجرات ______ ۵۲۷
سورت حجرات آيتون ۴،۳،۲،۱ ۽ ۵ ______ ۵۲۷
الله ۽ پيغمبر اسلامﷺ جي فرمان تي اڳرائي نہ ڪيو ______ ۵۲۸
سورت حجرات آيت ٦ ______ ۵۳۰
بغير تحقيق جي ڪو قدم کڻڻ کان پرهيز ڪريو! ______ ۵۳۱
سورت حجرات آيت ۹ ۽ ۱۰ ______ ۵۳۲
ٻن مومن ٽولن ۾ ناهہ ڪرائڻ ______ ۵۳۳
سورت حجرات، آيت ۱۱ ۽ ۱۲ ______ ۵۳۴
مذاق، غلط گمان، جاسوسي ۽ غيبت (گلا) ممنوع ______ ۵۳۵
سورت حجرات آيت ۱۴ ______ ۵۳٦
نہ چئو تہ اسان ايمان آندو آهي ______ ۵۳۷
سورت حجرات آيت ۱٦ ۽ ۱۷ ______ ۵۳۷
خدا سيني رازن کان آگاهہ آهي ______ ۵۳۸

سورت طور ٥٣٩
سورت طور آيتون ٣٣،٣٢،٣١،٣٠،٢٩ ۽ ٣۴ ٥٣٩
تو نہ نجومي آهين، نہ شاعر ۽ نہ مجنون ٥۴٠
سورت نجم ٥۴١
سورت نجم آيت، ۴٠،٣٩،٣٨،٣٧،٣٦،٣٥،٣۴،٣٣ ۽ ۴١ ٥۴١
هرڪو پنهنجو بار پاڻ کڻندو ٥۴٢
سورت حديد ٥۴٥
سورت حديد آيت ١٦ ٥۴٥
الله جي نالي اڳيان خشوع ڪريو! ٥۴٥
سورت حديد آيت ٢٨ ۽ ٢٩ ٥۴٧
ايمان ۽ تقوىٰ وارن جو اجر ٥۴٧
سورت مجادلہ ٥٥١
سورت مجادلہ آيتون ٣،٢،١ ۽ ۴ ٥٥١
ظِهار، سزا ۽ ان جو راه حلّ ٥٥٢
سورت مجادلہ آيت ٨ ٥٥٥
ڳُجهيون ڳالهيون ڪندڙن بد جنس ماڻهن جو عذاب ٥٥٥
سورت مجادلہ آيت ١١ ٥٥٧
جيڪي محفل ۾ داخل ٿين ٿا انهن جو احترام ڪريو ٥٥٧
سورت مجادلہ آيت ١٢ ۽ ١٣ ٥٥٨
نجوا کان پهرين صدقو ڏيڻ ٥٥٩

باب ٻارهون: سورت حشر، سورت ممتحنہ، سورت صف، سورت جمعہ، سورت منافقون، سورت تغابن، سورت تحريم، سورت حاقہ، سورت معارج

سورت حشر ٥٦٣
سورت حشر آيت۴،٣،٢،١ ۽ ٥ ٥٦٣
عبرتون ٥٦۴
سورت حشر آيت ٦ ۽ ٧ ٥٦٧
انفال، اسلامي حڪومت جي ملڪيت ٥٦٨
سورت حشر، آيت٩ ٥٦٩
خلوص واري محبت ٥٦٩
سورت حشر آيتون ١١، ١٢، ١٣ ۽ ١۴ ٥٧١
منافقن جي واعدن ۽ انجامن تي اعتماد نہ ڪريو ٥٧٢

سورت ممتحنہ ۵۷۵
سورت ممتحنہ آيت ۱، ۲ ۽ ۳ ۵۷۵
حاطب بن ابي بلتعہ جي خط وارو واقعو ۵۷۶
سورت ممتحنہ آيت ۱۰ ۽ ۱۱ ۵۷۹
صلح نامہ حديبيہ جي شرطن منجهان ۵۸۰
سورت صف ۵۸۳
سورت صف آيت، ۲، ۳ ۽ ۴ ۵۸۳
عمل کان بغير گفتار ۵۸۳
سورت جمعہ ۵۸۵
سورت جمعہ آيت ۹،۱۰ ۽ ۱۱ ۵۸۵
جمعي جي نماز وقت ڏيتي ليتي ۵۸۶
سورت منافقون ۵۸۷
سورت منافقون آيات ۷،۶،۵ ۽ ۸ ۵۸۷
عبدالله بن ابي جو واقعو ۽ مسلمانن کي ڌمڪي ۵۸۸
سورت تغابن ۵۹۳
سورت تغابن آيت ۱۴ ۵۹۳
گهر واري، ڪٽنب ۽ اولاد سان پيش اچڻ جو طريقو ۵۹۳
سورت تحريم ۵۹۵
سورت تحريم آيت ۱،۲،۳،۴ ۽ ۵ ۵۹۵
پيغمبر اسلام ﷺ جي گهر وارين جي سازش ۵۹۶
سورت حاقہ ۵۹۹
سورت حاقہ آيت ۴۱ ۽ ۴۲ ۵۹۹
نہ شاعر جو ڪلام آهي ۽ نہ ئي اڳڪتي ڪندڙ جو ڪلام ۵۹۹
سورت معارج ۶۰۱
سورت معارج آيت ۱،۲ ۽ ۳ ۶۰۱
الله جي عذاب جي درخواست ۶۰۱

باب تيرهون: سورت جن، سورت مدثر، سورت انسان، سورت عبس، سورت مطففين، سورت فجر، سورت ليل

سورت جن ۶۰۷
سورت جن آيتون، ۱،۲،۳،۴،۵ ۽ ۶ ۶۰۷
جنن جو ايمان آڻڻ ۶۰۸

سورت مدثر ٦١١
سورت مدثر آيات ١٦،١٥،١٤،١٣،١٢،١١ ۽ ١٧ ٦١١
الله وليد کي قتل ڪري! ٦١٢
سورت انسان ٦١٥
سورت انسان آيات ١٠،٩،٨،٧،٦،٥ ۽ ١١ ٦١٥
پيغمبر اسلامﷺ جي اهل بيت جي فضيلت تي هڪ وڏي سند ٦١٦
سورت عبس ٦٢٣
سورت عبس آيت٩،٨،٧،٦،٥،٤،٣،٢،١ ۽ ١٠ ٦٢٣
هڪ نابينا کي ڏسڻ سان تون شڪل ڇو ٿو موڙين؟ ٦٢٤
سورت مطففين ٦٢٩
سورت مطففين، آيتون ٥،٤،٣،٢،١ ۽ ٦ ٦٢٩
ماپ ۽ تور ۾ کوٽ ڪندڙن لاءِ ويل ٦٣٠
سورت مطففين آيتن ٣٥،٣٤،٣٣،٣٢،٣١،٣٠،٢٩ ۽ ٣٦ ٦٣١
سياڻي اسان جي واري آهي ٦٣٢
سورت فجر ٦٣٥
سورت فجر، آيات، ٢٩،٢٨،٢٧ ۽ ٣٠ ٦٣٥
اي مطمئن ۽ آرام روح ٦٣٥
سورت ليل ٦٣٩
سورت ليل، آيت نمبر ١٠،٩،٨،٧،٦،٥،٤،٣،٢،١ ۽ ١١ ٦٣٩
ڪنجوس کي ڏسو ٦٤٠

باب چوڏهون: سورت ضحىٰ، سورت علق، سورت قدر، سورت عاديات، سورت تڪاثر، سورت همزه، سورت فيل، سورت ماعون، سورت ڪوثر، سورت ڪافرون، سورت مسد، سورت اخلاص، سورت فلق

سورت ضحىٰ ٦٤٥
سورت ضحىٰ آيت ٤،٣،٢،١ ۽ ٥ ٦٤٥
الله توکي پنهنجو پاڻ تي نہ ڇڏيو آهي ٦٤٥
سورت علق ٦٤٩
سورت علق، آيت٤،٣،٢،١ ۽ ٥ ٦٤٩
پهرين آيتن جو نازل ٿيڻ ٦٤٩
سورت قدر ٦٥٣
هڪ رات هزار مهينن جي برابر ٦٥٣

سورت عاديات ______ ٦٥٥
لڙائي جي ميدان وارن گهوڙن جو قسم ______ ٦٥٦
سورت تڪاثر ______ ٦٥٩
هرويرو فخر ڪرڻ ۽ زياده طلبي، بي عقلي آهي ______ ٦٦٠
سورت همزه ______ ٦٦١
عيب ڪيڻ وارن ۽ ننول ڪندڙ لاءِ ويل آهي ______ ٦٦٢
سورت فيل ______ ٦٦٣
ڇا اصحاب فيل جو قصو نہ ٻڌو اٿئي؟ ______ ٦٦٣
اصحاب الفيل جو قصو ______ ٦٦٥
سورت ماعون ______ ٦٧١
زندگي جي امورنھ دين کان انڪار ڪرڻ جا آثار ______ ٦٧٢
سورت ڪوثر ______ ٦٧٣
توکي ڪوثر ڏني سون ______ ٦٧٣
سورت ڪافرون ______ ٦٧٧
هرگز توهان جي معبودن جي عبادت نہ ڪندس ______ ٦٧٧
سورت مَسَد ______ ٦٧٩
ابولهب جو موت ______ ٦٧٩
سورت اخلاص ______ ٦٨٣
الله جي ڪامل وصف ______ ٦٨٣
سورت فلق ______ ٦٨٥
صبح جي انڌيري کي توڙيندڙ کان پناھ ______ ٦٨٥

ٻه اکر

قرآن پاڪ جي آيتن جوشان نزول، حجة الاسلام والمسلمين محمد جعفر امامي جي فارسي ڪتاب «شان نزول آيات قرآن» جي سنڌي ترجمي جو هڪ بهترين ڪتاب آهي، جيڪو مؤلف محترم تفسير نمونه ۾ ذڪر ٿيل قرآني آيتن جي شان نزول ڪي سهيڙي هڪ جلد ۾ پيش ڪيو آهي، هن ڪتاب کي مؤلف محترم چوڏهن فصلن ۾ ورهايو آهي ۽ هرفصل ۾ چند سورتن جي آيتن جي شان نزول کي بيان ڪيو اٿس، اهي ڪل چوڏهن فصل آهن.

جيئن ته ڪتاب نظرن کان گذرندي ان ڳالهه جو شوق پيدا ٿيو ته ان جو سنڌي زبان ۾ ترجمو ڪجي، ته جيئن اسان جا سنڌي دوست پهرئين مرحلي ۾ گهٽ مان گهٽ قرآني آيتن جي شان نزول کان ڪنهن حد تائين ڄاڻ حاصل ڪري سگهن، ان ڪتاب کي جامعة المصطفیٰ العالميه قم ايران جي مجتمع آموزش عالي فقه مدرسه حجتيه، جي تعاون سان هي ڪتاب توهان جي هٿن ۾ آهي.

الله سائين کان دعا آهي ته هن خير جي ڪم کي پڄاڻي تي پهچائڻ ۾ اسان جي مدد فرمائي. آمين.

والسلام

مداح حسين رند مخلصي[1]

١. حوزه علميه قم المقدس ايران.
Mda181@yahoo.com, Mdah181@gmail.com.